

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LVIII. ÉVFOLYAM, 2018. 3. SZÁM

MIT VÁRNAK AZ ÜZLETI KÖRÖK AZ ÚJ KORMÁNYTÓL?

Aki válaszol:

Éder Tamás, Gablini Gábor, Horváth
Miklós, Koji László, Lakatos Péter,
Tálos Péter és Vadnai Gábor

**A legvonzóbb munkáltatók
Magyarországon**

8. oldal

**Protekcionista világ
a láthatáron**

10. oldal

**A digitális gazdaság
adóztatása**

14. oldal

TARTALOM

KÖRKÉRDÉS

Választások után, új kormány előtt
Mit várnak az üzleti körök az új
kormánytól? 2

FÓKUSZBAN

A legvonzóbb munkáltatók
Magyarországon 8

HAVI ELEMZÉS

Proteccionista világ a láthatáron 10

EURÓPAI UNIÓ

A digitális gazdaság adóztatása:
új javaslatok annak érdekében,
hogy minden vállalkozás méltányos
adót fizessen az EU-ban 14

Javaslat az Európai Munkaügyi
Hatóságra és a szociális védelemhez
való hozzáférésre 16

Program a kockázati tőke-befektetések
fellendítésére 18

Fogyasztóvédelem: az Európai Bizottság
megerősíti az uniós fogyasztói jogokat
és azok érvényesítését 19

KÖNYVJELZŐ

Három győztes, hasonló stratégia 20

A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

VÁLASZTÁSOK UTÁN, ÚJ KORMÁNY ELŐTT

Április 8-án parlamenti választás volt Magyarországon. A Fidesz-KDNP koalíció kétharmados többséggel kormányozhat tovább. Orbán Viktor régi-új miniszterelnök bejelentette: „nem folytatni fogjuk a kormányzást, hanem egy új kormány jön létre, nem az előző ciklust szándékozzuk meghosszabbítani, hanem egy ciklust fogunk megnyitni”, minden miniszter, államtitkár munkája véget ért. Közölte: jelentős változások, módosítások várhatók, „nagy részben új emberekkel, részben új struktúrákkal” készül kabinetet alakítani. Hozzátette: a kormányalakítási tárgyalások 3-4 hétig tarthatnak.

MIT VÁRNAK AZ ÜZLETI KÖRÖK AZ ÚJ KORMÁNYTÓL?

Az új kormány megalakítása előtt arról kérdeztük az MGYOSZ több tagszervezetének vezetőjét, alelnököket, mit várnak az üzleti körök az új kormánytól.

Lakatos Péter: Nemzeti tőkésosztályra szükség van, de annak versenyben kell megmérettetnie magát

Erre a cikkre – mit várunk az új kormánytól – még bő két héttel a választások előtt kértek fel, de a leadási határidő a választások utánra esett. Első gondolatom az volt, hogy azonnal megírhatom, sőt illik is megírnom, hiszen egy gazdasági érdekképviselet bármilyen színű, szagú, többségű parlamenttől, kormánytól ugyanazt kell, hogy várja, legfeljebb a politikai múltjuk alapján más gondolatokat emel ki vastag betűvel, mint különösen megszívlelendőt.

Jó szokásom szerint mégis utolsó pillanatra hagytam a munkát, nálam a legkisebb ihlethez is erős időbeli nyomás szükségeltetik.

Igy nem marad más hátra, mint pontokba szedve kis csokrot átnyújtani a lényegében szabad kezett kapott új/régi kormányzatnak a – szigorúan személyes preferenciákból levezetett – vágyaimból. Remélem azért, hogy a felvetések mindegyikével tagtársaink többsége egyetért.

- Prudens államháztartás fenntartása, anticiklusos költségvetési politika.
- Az MNB és az államháztartás összhangjának megőrzése, stabil, a TFP (total-factor productivity) hatékonyságot lekövető árfolyam-politikával.
- Az euro bevezetésének emócióktól mentes szakmai és társadalmi vitája, előnyök, hátrányok, kockázatok megfogalmazása.
- A bérvárakozások és a bérterhek összehangolt, a megvalósuló hatékonyságot tükröző kezelése.
- Digitalizált, optimalizált államigazgatás, aminek az összköltsége reálértéken enyhén csökken, minősége javul és munkaerőt szabadít fel a versenyszférának.
- A humánszolgáltatások (egészségügy, oktatás) valóban súlyponti témává emelése (tudjuk, ha ez a kormányzat valamit súlyponti témává akar emelni, arra hatékonyan képes...). Az erős legitimitáció lehetőséget kell, hogy adjon a realitások nyílt felvállalására, és a rövidtávon népszerűtlen, hosszú távon elkerülhetetlen modellváltások megalapozására.
- Magyarország európai integrációjának erősítése megfelelő nemzeti érdekérvényesítés mellett (de ez az érdekérvényesítés nyugod-

tan folyhat a háttérben, nem elengedhetetlen a színpad előtti erőfitogtatás).

- Kölcsönös és reális alapokon nyugvó világ-gazdasági integráció, figyelembe véve a hazai árualapokat és azok versenyképességét. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a külpolitikai stratégia és taktika által preferált kapcsolatrendszereket gazdasági előnyökké, és ne hátrányokká konvertáljuk. A világpolitikai szereplők mézes-mázos szavai mögött gyakran számunkra hátrányos gazdasági megfontolások, feltételrendszerek állhatnak.
- A nosztalgiákra és megalapozatlan ambíciókra alapozott, a globális kereskedelem realitáisait figyelembe nem vevő célok felülvizsgálata, újabb ilyen célkitűzések elkerülése.
- Tudomásul kell venni, hogy „szabad szemmel látható méretű”, világpiacra versenyképes, sok (magasan és kevésbé magasan képzett) embernek munkát adó tudásbázisok, „nemzeti kompetenciák” csak évtizedek alatt jönnek létre.
- A munkaerőbázis növelése, figyelembe véve a demográfiai kihívásokat és kihasználva a Magyarországon elérhető életminőséget. A versenyszférában is alkalmazható közmunkások lehető leggyorsabb átterelése, átképzése.
- Magyarországon igen jó lehetőség van arra, hogy a várható lélekszám (sőt annál akár jóval több) végezhesen értelmes munkát.
 - Éppen ezért nem kockázat az államapparátus csökkentése.
 - Csak a legnagyobb hosszú távú hozzáadott értéket, a legjobb életminőséget adó, és hosszú távú hazai kézben lévő tudást biztosító beruházásokat és munkahelyteremtéseket érdemes közpénzből támogatni, legyen ez hazai vagy külföldi befektető projektje.
- Az oktatási rendszert az átlagosan magasabb képzettség és az alapkompenciák (kommunikáció, együttműködés, problémamegoldás, változás- és konfliktuskezelés) felé kell elmozdítani. Meg kell találni az egyensúlyt a „könyvtár-büfé” szakos esetleges túlképzés és a szakiskolából kimaradó demotivált fiatalok tömegei között. Ugyanígy létezik egyensúly az élethosszig tanulásra való felkészítés és a gazdaság (nem is feltétlenül jól felmért) napi igényeinek szolgai kiszolgálása között.

Lakatos Péter,
az MGYOSZ alelnöke,
a Videoton vezérigazgatója

„A társadalmi attitűdök terén a hatalmon lévő politikai elitnek példát kell mutatnia a verseny, a szorgalom, a tudás tisztelete és elismerése tekintetében”

- A társadalmi attitűdök terén a hatalmon lévő politikai elitnek példát kell mutatnia a verseny, a szorgalom, a tudás tisztelete és elismerése tekintetében. Nemzeti tökéscsőtálya szükség van, de annak versenyben, sőt ha egy mód van rá, nemzetközi versenyben kell megmérettetnie magát. A stabilan erős hazai tulajdonosi kört nem lehet szteroidon hizlalni! Az elmúlt 30 év is megmutatta, hogy a fenntartható, sikeres vállalatok szerves, kintartó, évtizedes munkával jöttek létre.
- Legyenek az ágazati szabályozások stabilak, a versenyt serkentőek, és rövid távú taktikai és aktuálpolitikai felhangoktól mentesek.
- Az állami beruházási programok optimális időzítése, figyelembe véve a magánszektor

beruházásait és a hosszú távon szükséges kapacitásigényt.

- A közcélú beruházások hosszú távú hatás szerinti prioritizálása (természetesen nem csak a pénzügyi megtérülés figyelembevételével, de a csábító rövid távú kedvező hatások korábbinál kisebb súlyozása mellett).
- Az adórendszer és az adóhivatal vonatkozásában folytatni és kiteljesíteni kell az előremutató gyakorlatokat, a megbízható cégek partneri kezelését, a rendszerek automatizálását, és ahol célszerű, a valós idejű adatgyűjtést. Az ebből adódó pluszbevételekből nem a kiadási oldalt és ez által az újraelosztást kell növelni, hanem a vállalkozások terheit csökkenteni.

Koji László: a kormány az építési ágazat legnagyobb megrendelője

Az ÉVOSZ nemrégiben készített egy alapos elemzést az építési ágazat 2018. évi súlyponti problémáiról, ahol részletes javaslatokat is tett a gondok megoldására. Ehhez az új kormány segítségére is számítunk. Ne felejtjük el: multiplikátor hatása miatt az építőipar teljesítménye nagymértékben befolyásolja a teljes gazdaság alakulását. Az építés a gazdaság pulzusa, növekedése a nemzetgazdaság bővülését jelzi előre, csökkenő teljesítménye pedig recessziós időszakot vetíthet előre.

Magyarországon az építési ágazat legnagyobb megrendelője a mindenkor kormány. Az új kormánytól azt várjuk, hogy az építési-beruházási középtávú elgondolásait minél előbb ismertesse a szakmával. Abban bizunk, hogy a várható

beruházások az összes megrendelésünk 55-60 százalékát kiteszik. Azt reméljük, hogy a közelmúlthoz képest jobban előkészített projektek lesznek, azaz részletes kiviteli terv, átgondolt és versenyztetett létesítmények lesznek, ahol a bekerülési becsült értékek a piaci viszonyokhoz jobban igazodnak. Az ár-érték arányokra a megrendelőnek és kivitelezőnek nagyobb összhangban kellene ügyelnie. Másrészt fontos, hogy az

Koji László, az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) elnöke, az MGYOSZ alelnöke

„Fontos, hogy az építőipartól joggal elvárt gyors hatékonyság-növelésben segítse az ágazatot a kormányzat”

közeljövőjével: Magyarországon az építési beruházások finanszírozása –különös tekintettel a közösségi megrendelésekre –erőteljesen uniós forrásfüggő. A Magyarországra érkező EU-támogatások 2020 utáni várható lecsökkenése, illetve átstrukturálódása csak akkor nem idéz elő komoly gazdasági gondokat, ha erre időben felkészül a kormány és a szakma. Ezt már az idén el kell kezdeni.

Tálos Péter: az EU-tagság elengedhetetlen a gazdasági sikerhez

Tálos Péter, a Joint Venture-re Szövetség (JVSZ) elnöke, a PCE Paragon Solutions Kft. (Foxconn) ügyvezető igazgatója

Azt, hogy az üzleti körök általában mit várnak az új kormánytól, nem tudom, csak a saját nevemben tudok nyilatkozni. Vállalatvezetőként én három dolgot várok: Az első a társadalmi stabilitás. Választójogunk a stabil kormányzás lehetővé tételét preferálja a választói akarat diverzifikált érvényesítésével szemben. Ez jelentős felelősséget ró a kormányra, elsődlegesen a nyugodt környezet megőrzése a fő feladata. Ez pedig elengedhetetlen a sikeres vállalati működéshez is.

A második fontos elvárás, hogy Magyarországnak az EU és a schengeni övezet tagjának kell maradnia. Ennek biztosítása a kormány egyik legfontosabb feladata. Ez alapvető és elengedhetetlen a magyar gazdaság szereplőinek sikeres működéséhez.

A harmadik elvárás a gazdaságpolitikával kapcsolatos: a kormány eddigi gazdaságpolitikájával alapvetően egyetértek, ezért azt várom, hogy folytatódik a megkezdett munka.

Éder Tamás: az alapvető élelmiszerek minél szélesebb köre, minél gyorsabban kerüljön az 5 százalékos áfa kulcs alá

Az élelmiszeripar számára az elmúlt évek során érzékelhetővé vált, hogy a kormányzat a korábbinál kicsit több figyelmet fordít az ágazatra. A kabinet kinyilatkozta, hogy „stratégiai ágazatnak” tekinti az élelmiszeripart és elkészült egy közép- és hosszú távú ágazati fejlesztési stratégia, valamint elfogadtak egy 20 pontos akciótervet is a magyar élelmiszerek minőségének javítására. Hosszú idő után ismét érdemi források álltak, állnak rendelkezésre az ágazat egyes szereplői számára beruházási-, fejlesztési támogatások formájában. Ugyan a támogatásokból fakadó konkrét beruházások még nem valósultak meg, de abban reménykedünk, hogy azok olyan megalapozott terveken alapulnak, amelyek valóban jelentősen hozzájárulnak az adott szereplők versenyképességének javulásához.

Az elmúlt évek során folytatódott az ágazat „fehéritése” érdekében tett lépéssorozat. Ebből mindenképpen ki kell emelni azt, hogy újabb és újabb termékcsoportok kerültek az 5%-os áfa kulcs alá. Ugyanakkor tény, hogy az ágazat szereplői egy gyorsabb ütemű áfa csökkentési programot várnának el és a 2018-as lépések nagyságrendje csalódást okozott az élelmiszeripari szereplők körében. (csak a sertés belsőség és a hal került január 1-től az alacsonyabb kulcs alá). Különösen azért fontos ez, mert a hivatalos statisztikai adatok is pontosan alátámasztják az intézkedések piacfehérítő hatását.

Az elmúlt évek adatai sajnos nem igazolták vissza azokat a kormányzati szándékokat, melyek az adminisztratív terhek és az állami intézményrendszer költségeinek – így a piaci szereplők ilyen jellegű terheinek – csökkentéséről szóltak. Itt kell megemlíteni azt is, hogy ugyan az évek során javult az ágazati szakmai érdekképviseletek és a kormányzati intézmények közötti párbeszéd, de így is túl sok olyan döntés született, ahol egyáltalán nem volt, vagy nem volt megfelelő szintű a szakmai egyeztetés.

A következő kormányzati ciklusra vonatkozó ágazati elvárások részben ezekből az előzményekből következnek. Kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy a nemzeti költségvetés teherbíró képességének figyelembevételével az alapvető élelmiszerek minél szélesebb köre, minél gyorsabban kerüljön az 5%-os áfa kulcs alá.

Reméljük azt is, hogy a fair piaci verseny körülményeinek fenntartását célzó egyéb engedélyezési és ellenőrzési rendszerek működésének hatékonysága is tovább javul (Ekáer, Nébih és Nav ellenőrzések).

Az adminisztratív terhek, illetve a felesleges szabályozásból fakadó ágazati többletköltségek, valamint az ágazati különadók (NETA, élelmiszerlánc felügyeleti díj) csökkentése olyan terület, ahol mindenképpen lépések szükségesek annak érdekében, hogy a nemzetközi versenyképességünket javítsuk. Itt is kiemeltnek tartjuk, hogy az ágazati szereplőkkel való intenzív egyeztetés keretei között formálódjanak meg a döntések.

Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az ágazat szereplői a következő időszakban is hozzájuthassanak fejlesztési támogatásokhoz. Különösen fontos a kkv szektor mellett azon „nagy számú” cégekre vonatkozó átlátható fejlesztési támogatási rendszer kialakítása (erősítése), mely cégek csak azért esnek a nagyvállalati kategóriába, mert az alkalmazott régi, kézimunka intenzív technológia miatt 250 főnél többet foglalkoztatnak.

Az élelmiszergazdaság vertikális szervezetsége még mindig lényegesen gyengébb Magyarországon, mint a legtöbb versenytársunknál, így fontos lenne a valódi vertikális együttműködést, integrációt segítő, ösztönző intézkedések, szabályozások, kedvezmények kialakítása.

Szükség van a közép- és felsőoktatás érdemi átalakítására is, melynek keretei között a munkaerő-piaci igényekhez jobban igazodó oktatási szerkezet alakul ki, melyben a szűkös erőforrások felhasználása a mainál koncentráltabb, koordináltabb intézményrendszerben történik.

Szükségesnek tartjuk, hogy az élelmiszeripar szereplői és a kormányzat illetékes intézményei együtt vegyenek részt olyan szakmai kommunikációs programok kidolgozásában és megvalósításában, amelyek bővítik a fogyasztók ismereteit a modern élelmiszer-előállításról kapcsolatban és ezzel párhuzamosan „leszámolnak” az ágazat tevékenységét negatívan befolyásoló tévhitekkel.

Éder Tamás,
az Élelmiszer-feldolgozók
Országos Szövetségének
(ÉFOSZ) elnöke

„Az élelmiszergazdaság vertikális szervezetsége még mindig lényegesen gyengébb Magyarországon, mint a legtöbb versenytársunknál”

Gablini Gábor: Nem áremelést akarunk, hanem tisztább helyzetet

Gablini Gábor, a Gépjármű Márkakereskedők Országos Szövetségének (GÉMOSZ) elnöke, az MGYOSZ alelnöke

„Valóságos nepper-hálózat alakult ki, több csapat üzletszerűen importál, ám nincs telephelyük, az autóátadása után a vásárlók számára elérhetetlenné válnak”

Az autós szakma évek óta küzd azért, hogy a *használtautó kereskedelemben*, javításban egyenlő feltételekkel, átláthatóan, legálisan versenyezzenek egymással a szereplők. Ezt már sok szakmában sikerült elérni, nálunk még sok területen nem. Éppen ezért a GÉMOSZ egy negyvenöt pontos intézkedési listát állított össze még a régi kormánnyal konzultálva, melyből jó néhány megvalósítása már az új kormányra marad. A szakma megtisztulása, átláthatósága nemcsak nekünk, autókereskedőknek, javítóknak lenne hasznos, de az ügyfeleknek is, mert biztonságos, átlátható lenne a vásárlás, és a gazdaság piaci működésének is jót tenne az ilyen irányú változás. Nem áremelést akarunk, hanem egy tisztább helyzetet, ami a vásárlók és a *cégek* komfortérzetét, biztonságát is növelné.

Idéznék néhány példát a javaslatokból, a teljesség igénye nélkül:

Tavaly Magyarországra 160 ezer használt autó érkezett külföldről, amiből *több mint 100 ezret egyéni vásárlók hoztak be*. Úgy tűnhetne, mintha ez magánemberek kis üzlete lenne. Valójában itt valóságos nepper-hálózat alakult ki, több csapat üzletszerűen importál, ám nincs telephelyük, az autóátadása után a vásárlók számára elérhetetlenné válnak. Nem adóznak, nem fizetnek áfát sem. Ez utóbbi – miután Magyarországon extrém magas az áfa – már önmagában is nagy versenylőny, ám miután a többi adót sem fizetik, ez behozhatatlan a tisztességesen adózó, működő kereskedések számára. Azt hisszük, itt az adóhivatal erőteljesebben felléphetne. Az illegális autóimport „áfamentességének” felszámolása nagy lépés lenne az autókereskedelemben piaci viszonyainak rendezésében.

Az illegális autóimport visszaszorítását szolgálhatja az is, ha a külföldről behozott autók eredetét is vizsgálják. Erre már van jogszabály, s ez év január 1-től így is van, de még nem mindenhol alkalmazzák. Tudom, hogy ez nem jelent 100 százalékos biztonságot, de valamennyire csökkentheti a vásárlás kockázatát.

A javaslataink között szerepel az is, hogy autóvásárlásnál a vagyonszerzési illeték csökkenjen. Ma ez Európában toronymagasan a legmagasabb. Jó lenne, ha a munkába járás költségei között az autó használata is elfogadottabb lenne. Ma a tömegközlekedés a támogatott, ám ha valaki 30 kilométernél távolabbról jár be a munka-

helyére, ott a mobilitást nagymértékben javítaná, ha a vállalatok ezt nem a hagyományos kilométer-pénzzel számolhatnák el, hanem egy, a költségekhez reálisabban igazodó módon. Javítaná a komfortérzetet – vállalati és magánemberekét egyaránt –, ha a műszaki vizsga egyszerűsödne. Ha ma egy autón van valami extrafelszerelés – például vonóhorog –, akkor már több szervezet-hez is el kell menni. Itt is célszerű lenne az egyszerűsítés, az egyablakos ügyintézés.

Apróságoknak tűnik a következő javaslatunk – talán az is – de „csak” azt szolgálja, hogy élet-szerű szabályozás legyen az autóhasználatban is. Ma már nem ritka, hogy egy családban több autó is van. Az is gyakori, hogy valamelyiket csak ritkán használják, mert az egy különleges sportkocsi vagy egy veteránautó, esetleg csak a családi programokra szolgál. Nyugat-Európában kialakult gyakorlata van annak, hogy ilyenkor egy rendszámot lehet kiváltani, egy biztosítást kötni, ami nem autóra, hanem a tulajdonos nevére szól, s mindig arra az autóra teszik a rendszámot például, amit éppen használnak.

Hasznos lenne, ha a gépjármű előéletéről is egy központi nyilvántartás állna rendelkezésre. Ennek hiányában előfordul, hogy a vevő sokszor csak a vásárlás után tudja meg, hogy egy nagy karambolos autót vett, s akár több száz kilométerrel többet futott, mint amennyit az eladó bevallott. Utólag már nincs mit tenni, ezért kockázatos sokszor a használtautó vásárlása.

Több szakmában van kötelező *szakmai* regisztráció, amivel a köklereket ki lehet szűrni. Abszurdnak tartom, hogy ilyen nincs az *autójavításban*, pedig ha jól belegondolunk, egy rossz szul megjavított autóval itt is életeket teszünk kockára. Jó lenne egy szakmai regisztráció, s egy nyilvános kormányzati honlap, ahol a legális autójavítók szerepelnének. Ez növelné a vásárlók biztonságérzetét, és tisztítaná a piacot. Azt vettük észre, hogy a vásárlók tudatosabban választanak szerelőt, számít a szakértelem, a tisztességes működés, jó lenne ezt állami oldalról is segíteni.

Sorolhatnék még néhányat a 45 pontból, de talán ebből is látszik, hogy mit akarunk: tisztességes piaci versenyt, ami e pillanatban nemcsak rajtunk múlik. Az új kormánytól azt várjuk, hogy ebben segítsen bizonyos szabályok megváltoztatásával, az illegális, adóelkerülő nepperek visszaszorításával.

Horváth Miklós: azokra a középvállalatokra kell figyelni, melyek már bizonyítottak

Az elmúlt hónapok ige hosszúra nyúlt politikai kampányai után remélem, hogy az élet visszatér a normál kerékvágásba és a bizalmat kapott kormányzat nekiáll az előtte álló feladatok feldolgozásának. Sajnos, a gazdaságot igencsak szorongató feladatok halmozódtak fel, amelyek megoldásáért már most is elmaradásban vagyunk.

Ezen rövidtávú feladatok között két fő ügyet emelnék ki:

1. A munkaerő számszerű és minőségi hiánya

A munkaerő-kérdés az elkövetkezendő évek növekedésének gátja lesz. Az eddig hallott kormányzati lépések csak hosszabb távon hozhatnak eredményt, az előttünk álló öt évre még nem látunk eredménnyel kecsegtető kezdeményezést. Én itt most nem a multinacionális cégek magyarországi munkaerő ellátottságára

gondolok, hanem a sikeres magyar vállalatokra, amelyek országszerte ezt jelzik a növekedés gátjának.

Ennek kérdésnek elemzésénél még a jövőkép alapos vizsgálata is szükséges. Fontos feltárni, milyen hatással lesz a küszöbön álló ipari forradalom a magyar munkaerőpiacra.

2. Versenyképesség alacsony szintje

Ki kell végre mondanunk és világossá kell tennünk, hogy azok a gyorsan növekvő magyar vállalkozások, melyek árbevételük döntő részét állami megrendelésből szerzik, soha semmilyen gazdaságban nem lesznek versenyképesek.

Tehát a kormánynak azokra a középvállalatokra kell figyelnie, amelyek már bizonyítottak. Ezek növekedését segítő terveket, programokat kell kidolgoznia, hiszen ezen vállalatok a versenyképesség valódi hordozói a gazdaságban.

Horváth Miklós, a Magyar Külgazdasági Szövetség (MKSZ) elnöke, az MGYOSZ elnökségi tagja

„Azok a gyorsan növekvő magyar vállalkozások, melyek árbevételük döntő részét állami megrendelésből szerzik, soha semmilyen gazdaságban nem lesznek versenyképesek”

Vadnai Gábor: célirányos kormányzati programot a kkv-k megsegítésére

A szövetséghez tartozó gépipari, energetikai vállalatok számára a múltban is, és a jövőben is a legfontosabb, hogy kiszámítható, stabil gazdasági környezetben dolgozhassanak, készíthessék rövid és hosszú távú üzleti terveiket.

A piac persze időnként azonban kiszámíthatatlanul hullámzik, vagyis a stabilitás néha csak pillanatnyi állapot, ám az az ideális, ha a piaci mechanizmusok bizonytalanságából fakadó negatív hatások csökkentését a kormányzati lépések konszenzusos módszerekkel segítik.

Reméljük, hogy az adminisztratív terhek – amelyek immár a KKV erőforrásait egyre súlyosabban terhelik – következő négy évben jelentősen csökkenhetnek.

Ezen kívül ami ma már a legnehezebb feladattá vált a gazdaságban az a munkaerő-piaci probléma, amivel mindenképpen kezdeni kell valamit. Ez talán a legnehezebb feladat, hi-

szen a hiány szinte minden szakmában, szinte minden szinten érezhető. A közmunkások át-képzése, az állami adminisztráció mérséklése révén talán keletkezik egy olyan munkaerő-tömeg, amely tűzoltáshoz jó, távlatilag ennél komplexebb megoldásra van szükség.

Továbbá még mindig lényegesnek gondoljuk, hogy hatékony és célirányos kormányzati programra van szükség a KKV-szektor támogatására, hiszen jól tudjuk, hogy a foglalkoztatottak nagy része itt dolgozik, ám sokuknál van gond a versenyképességgel, az alacsony hatékonysággal és az immár itt is jelentkező munkaerőhiánnyal. E szektorra kell még több figyelmet fordítani, már csak azért is mert a KKV-körből nőhetnek fel a jövő meghatározó magyar vállalatai. Fejlesztési és beruházási terveik konszenzusos segítése így fontos kormányzati feladat kell legyen az Ipar 4.0, a digitalizációs és a robotizációs korszak beköszöntével.

Vadnai Gábor, a Magyar Gépipari és Energetikai Országos Szövetség (MAGEOSZ) főtítkára

„Az a legfontosabb, hogy a vállalatok kiszámítható, stabil gazdasági környezetben dolgozhassanak”

A LEGVONZÓBB MUNKÁLTATÓK MAGYARORSZÁGON

Ötödik alkalommal díjazta Magyarország legvonzóbb munkáltatóit a Randstad Hungary: a lista élén a Mercedes-Benz végzett, míg az Audi Hungaria sorozatos győzelmeinek köszönhetően belépett a nívódíjasok közé. A két autógyár népszerűsége ellenére telekommunikációs területen dolgoznának legszívesebben a magyarok, míg a legnagyobbat a pénzügyi szektor fejlődött. A Randstad Employer Brand Research 2017 eredményeihez képest a kellemes légkör és a rugalmas lehetőségek értékelték fel leginkább a munkavállalók szemében.

Ismét egy autógyár, ezúttal a Mercedes-Benz lett a legvonzóbb hazai munkáltató a magyar munkavállalók értékelése szerint. A Randstad Employer Brand Research 2018 felmérés eredményei alapján idén is – ahogy idáig mindig – az autógyár egyik szereplője végzett az élén. „Ez annak ellenére igaz, hogy a szektorok versenyében az autógyár mindössze a negyedik helyen áll” – jegyezte meg Baja Sándor, a Randstad Hungary ügyvezető igazgatója. Az Audi Hungaria ezúttal is jól szerepelt a munkavállalók értékelése alapján, ezért a Randstad Employer Brand díj történetében elsőként nyerte el a Legvonzóbb munkáltatónak járó nívódíjat, ami azt a vállalatot illeti meg, amely öt év alatt három alkalommal is a toplista élére került.

A Mercedes-Benz mögött a dobogó második fokára idén a tavalyi negyedik helyezett IBM léphetett fel, míg a bronzérmes – az IBM-hez hasonlóan szintén két helyet javító – Bosch lett. A top10-be két teljesen új szereplő is bekerült a Coca-Cola és a KUKA Robotics személyében.

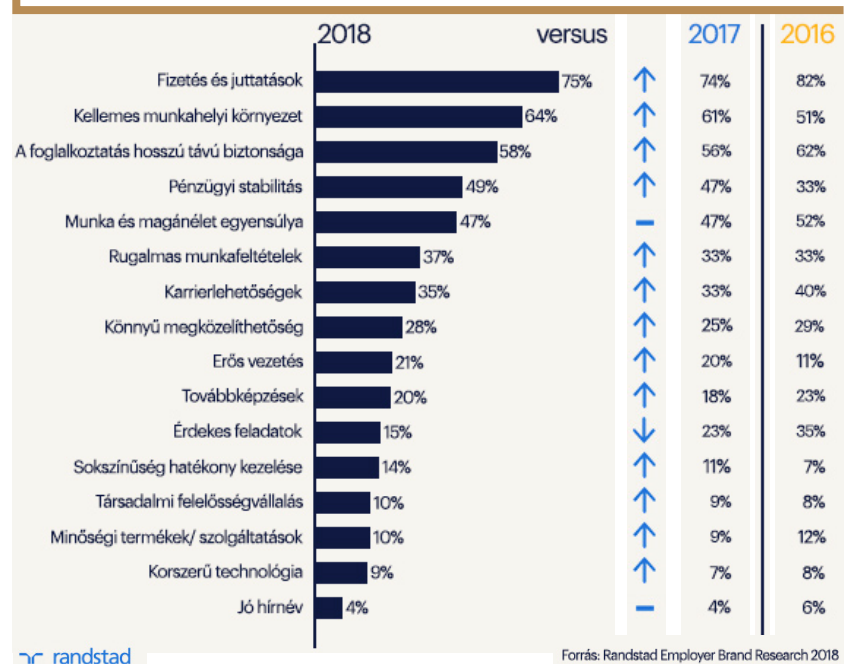
Kategóriájában nívódíjat kapott a Tesco és a DM, míg saját szektorában különdíjat érdemelt ki a Budapest Bank, a MOL, a B. Braun Medical, a KUKA Robotics, az IKEA, a Coca-Cola, a Vodafone, a Kühne + Nagel, valamint a Lidl.

A PÉNZÜGY, LOGISZTIKA ÉS KERESKEDELEM VONZEREJE IS NŐTT

A szektorok versenyében a telekommunikáció végzett az élén (a munkavállalók 42%-a helyezkedne el szívesen az iparágban), megelőzve a ta-

valyi győztes gyógyszer- és vegyipart. A dobogó harmadik fokát a szolgáltatások foglalják el. „Az előkelő helyezések ellenére nem dőlhetnek hátra azok a vállalatok, melyek ezeken a területeken tevékenykednek. A telco szektor kivételével ugyanis csökkent az élén járó iparágak vonzereje a munkavállalók szemében. A top10-es lista végén elhelyezkedő pénzügy, logisztika és kiskereskede-

A potenciális magyar munkavállalók elvárásai és legfontosabb motivációi munkahelyválasztáskor

A legvonzóbb munkáltatók Magyarországon

2018-ban a Randstad Employr Brand toplistája szerint (zárójelben a 2017-es helyezések)

1. Mercedes-Benz (2.)
2. IBM (4.)
3. Bosch (5.)
4. Nokia Solutions and Networks (10.)
5. KUKA Robotics (-)
6. Samsung Electronics (6.)
7. LEGO (3.)
8. Coca-Cola (-)
9. Siemens (-)
10. British Telecom (BT Roc) (7.)

Különdíjak

Legvonzóbb munkaadók, szektoronként

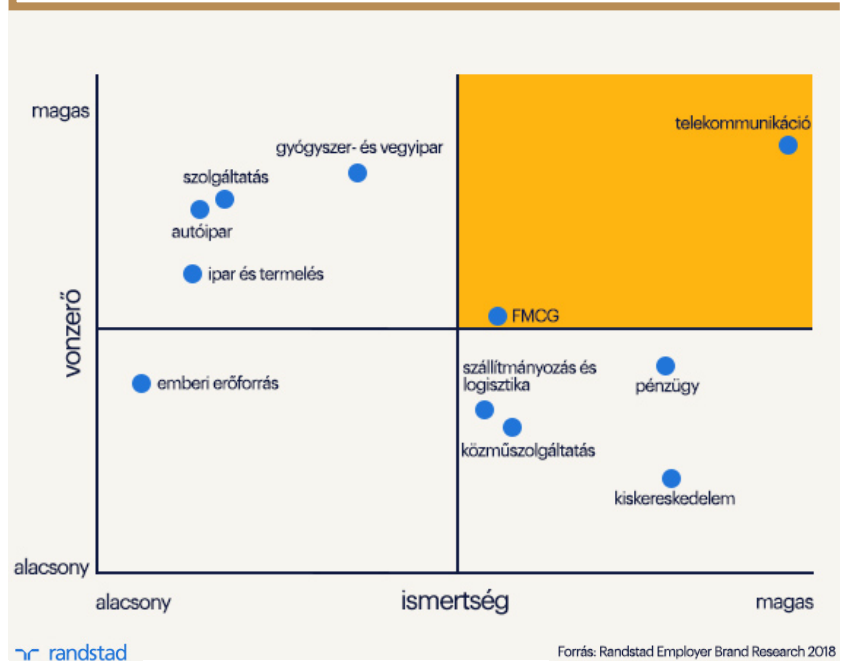
- Pénzügy: *Budapest Bank*
- Energetika és közműszolgáltatás: *MOL*
- Gyógyszer- és vegyipar: *B. Braun Medical*
- Ipar és termelés: *KUKA Robotics*
- Kiskereskedelem: *IKEA*
- FMCG: *Coca-Cola*
- Telekommunikáció: *Vodafone*
- Szállítmányozás és logisztika: *Kühne + Nagel*

lem ezzel szemben sokat fejlődött, így a mezőny tömörebb lett, kiéleződött a tehetségekért folytatott harc” – mutatott rá Baja Sándor. A legnagyobbat a fenti szektorok közül a pénzügy lépett előre: a munkavállalók 36 százaléka helyezkedne el szívesen ezen a területen az előző évi 31 százalékkal szemben. Mindeközben a gyógyszer- és vegyiparban, valamint a szolgáltatási szektorban is a munkavállalók 41 százaléka dolgozna az 1 évvel korábbi 43, illetve 42 százalékos helyett.

MÉG MINDIG NEM JÓ A FÓKUSZ

A munkahelyválasztást befolyásoló legfontosabb tíz tényező sorrendje nem változott az előző évhez képest. A listavezetők továbbra is a fizetés (75%), a munkahelyi légkör (64%) és a biztos állás (58%). Ugyanakkor leginkább a kellemes légkör, valamint a hatodik helyet elfoglaló rugalmas lehetőségek értékelték fel a munkavállalók szemében. Ezzel szemben a munkáltatók a pénzügyi stabilitás és az élen járó technológia alkalmazása terén jeleskednek. „Évek óta mond-

A legnépszerűbb szektorok Magyarországon

juk, hogy a tehetségek bevonásához a munkáltatóknak azokra a tényezőkre kell helyezniük a hangsúlyt, amelyek a munkavállalók számára fontosak” – emelte ki Baja Sándor. „A munkáltatói márka építése nagyon kifizetődő: kétszer annyi minőségi jelentkezőt kap az, akinek jó a márkája, az emberek fele még magasabb fizetés esetén se dolgozna rossz márkájú cégeknél, így nekik összességben 10%-kal több bért kell ugyanazon munkáért fizetniük” – tette hozzá a Randstad Hungary ügyvezető igazgatója.

A legnagyobb eltérés a munkavállalói elvárások és a munkáltatók kínálta lehetőségek között a fizetések, a munkahelyi légkör, valamint a munka és magánélet közti egyensúly biztosítása terén mutatkozik. „Utóbbi két tényezőhöz ráadásul nem is feltétlenül pénzre van szükség, sokkal inkább a vezetők elkötelezettségére, erőfeszítésére” – mutatott rá Baja Sándor.

A Z-GENERÁCIÓNAK RUGALMASSÁG KELL

A keresett tehetségek demográfiája is meghatározza, hogy egy vállalatnak mely tényezőkre érdemes fókuszálnia. Így például a Z-generációt megcélzó pályakezdő pozícióknál fontos a rugalmasság, a sokszínű csapat, valamint a karrierépítési lehetőségek hangsúlyozása, míg a 45 év feletti munkavállalóknak a fiatalabbakhoz képest értékeesebb a munkahely hosszú távú biztonsága és pénzügyi stabilitása. A férfiakat versenyképes jövedelemmel és juttatási csomaggal, míg a nőket stabil állással, valamint a munka és magánélet egyensúlyának biztosításával lehet bevonni.

A FELMÉRÉSRŐL

A világ legnagyobb független felmérése a munkáltatói márkákról, amely a világgazdaság 75 százalékát lefedő 30 ország munkaerőpiacát vizsgálja. A kutatás keretében a legnagyobb munkaadók és a különböző szektorok megítélése mellett a munkaerőpiac legfontosabb mozgatórugóit elemzik. Az adatok gyűjtését és feldolgozását egy független kutatóintézet, a TNS csoport végzi a 18-65 éves korosztályban. A minta nem szerint reprezentatív, míg a 25-44 éves korosztályra nézve túlreprezentált. A 2018-as kutatásban globális szinten több mint 175 000, Magyarországon 8201 potenciális munkavállaló vett részt. Az adatfelvétel hazánkban 2017. november 29. és december 19. között, online megkérdezéssel zajlott.

PROTEKCIONISTA VILÁG A LÁTHATÁRON

Mi van az amerikai-kínai kereskedelmi viták hátterében?

A globális kereskedelem erős növekedésére számít a Kereskedelmi Világszervezet (WTO), bár tart attól, ha a protekcionizmus erősödik és kielezi a kereskedelmi feszültségeket. Erre jó esély van. Sőt! Már-már kereskedelmi háború van kibontakozóban Washington és Peking között. Vajon miért?

1. HOSSZÚ TÁVÚ TRENDEK – AZ AMERIKAI POZÍCIÓ

Az USA árukat és szolgáltatásokat egyaránt tartalmazó kereskedelmi mérlege 1976 óta deficit. Mindeközben a kulcsdevizák kulcsdevizája az USA dollár, bár kétségtelenül leértékelődött a japán jennel és a német márkával, majd euróval szemben, de ennek mértéke konszolidált maradt, és nem lehetett elegendő a kereskedelmi trendek megfordításához.

Az aranystandard felbomlását követően a világereskedelem, az értékpapír kereskedelem, és a nyersanyagok kereskedelme elsődlegesen USA dollárban jegyzett, ez adja világszerte pénzforgalmi és tartalékdeviza szerepét. A mai globális pénzrendszert akár dollár standard rendszernek is nevezhetjük, ezért önmagában a kereskedelmi mérleg, vagy a folyó fizetésimérleg tartós deficitje éppen az USD árfolyamára vonatkozóan nem alkalmas arra, hogy a mérlegeket az egyensúly irányába terelje.

A magas, és az 1980-as évektől egyre duzzadó deficit az USA szempontjából aszimmetrikus kereskedelmi feltételek mellett következett be. Az USA nem vitathatóan vezető szerepet töltött be a WTO és a GATT létrehozásában, vállalva a fejlettségbeli különbségekkel indokolható, általa alkalmazott alacsony vámtarifákat.

A kereskedelem gazdasági fejlődéshez való hozzájárulását nem vitatja a Trump adminisztráció sem. Az évente megjelenő „Az elnök éves

gazdasági jelentése” című, 2018 februárjában publikált majdnem 600 oldalas tekintélyes dokumentum – amelyet egybe szerkesztettek a Gazdasági Tanácsadók Tanácsának éves beszámolójával – megfelelő elméleti történelmi hivatkozással egyetértését fejezi ki az országok között fennálló komparatív gazdasági előnyök léte, és ennek a kereskedelmi és befektetési tevékenységeken keresztül globális növekedéssé történő transzformációja mellett.

A kérdés az elnöki jelentésben úgy merül fel, hogy a növekedés és a kereskedelmi előnyök tortája miképpen oszlik meg az egyes országok között. További kérdés, hogy az egyes országok gazdaságpolitikai gyakorlata milyen eszközöket használ a külföldi piacok megszerzése érdekében, illetve kölcsönösség alapján megfelelő gyakorlatot folytat-e hazai piacán a külföldi vállalkozások kereskedelmi és befektetési tevékenysége szabályozásakor.

Elvi élel leszögezhetjük, hogy a komparatív előnyök Ricardói elmélete és a globalizáció körülményei teremtette gazdasági realitások között nagy lett a távolság. A közvetlen tőkebefektetések hosszú távon és számottevően befolyásolhatják egy-egy nemzetgazdaság kereskedelmi szaldóját. Az adott gazdaság tőkevonzó képessége feltehetően jobban befolyásolja az áru- és szolgáltatásforgalmat, mint az egymástól független hazai és külföldi gazdasági szereplőket feltételező komparatív előnyök elmélete.

2. SZABAD KERESKEDELEM VERSUS FAIR KERESKEDELEM

A szabad piaci versenyt számtalan versenypolitikai előírás és intézmény védi. Az országokon belüli előírásoknak sem könnyű érvényt szerezni, mégis az angolszász és az európai kormányok egyaránt sokat tettek a dömping, a kartell, a megtévesztő hirdetések, a monopolhelyzetek megakadályozása, kezelése, és szankcionálása érdekében. Az eltérő kultúrájú és fejlettségű országok között – bármilyenek legyenek is a nemzetközi jogi keretek – nehézkes az előírásoknak érvényt szerezni, azokat kikényszeríteni.

Ahogy a szabad verseny fogalma sem jelenti azt, hogy a gazdasági szereplők saját belátásuk szerint cselekedhetnek, úgy a szabad kereskedelem sem asszociálhat tetszőleges külkereskedelmi és exporttámogatási gyakorlatokra. A fennálló, a nemzetközi sajtó tekintélyes részében szabadkereskedelminek jelölt gyakorlatban nem ritkák a tisztességtelen piaci magatartásformák, a közvetlen és közvetett állami támogatások.

Ez a megállapítás a WTO előtt indított, a legnagyobb kereskedőnemzeteket érintő eljárások számából is látszik. 2001 és 2015 között Kína ellen körülbelül 280, az USA ellen 50 alatti, Dél-Korea és Tajvan ellen 80-80, a többi ország ellen összesen 450 dömpingellenes eljárás indult. Kína magasan vezet, de ez a tény még a nemzetközi szaksajtóban sem kapott megfelelő figyelmet.

A közvetlen és közvetített állami támogatások kérdése bonyolult és rendkívül változatos képet takar. Ezzel szinte minden ország él és élt, az USA-tól Thaiföldig, mert világosan látják, hogy egy kulcsvállalatuk átmeneti felszámolási helyzete saját szempontjukból hosszú távú piacvesztést és jövedelem-kiesést okozhat. Ezért kapott állami garanciát további kereskedelmi hiteleihez a General Motors, kap nagyvonalú kelet-európai kormánytámogatásokat a Peugeot, a Volkswagen-csoport. Inkább a méretek és mértékek számítanak, mint az elvek. Nem véletlen, hogy az állami támogatások kérdéskörét, a Bombardier-Boeing ügyet leszámítva, Trump sem helyezte eddig az asztalra.

3. A GAZDASÁGPOLITIKAI GYAKORLATOK ÜTKÖZÉSE

A WTO szabályok szerinti szabad kereskedelem akkor nevezhető annak, ha a szereplők a vámtarifákra vonatkozó megállapodásokon túl nem alkalmaznak nem vámjellegű piacvédő, vagy piactorzító intézkedéseket. Különösen nem tisztességtelen piaci, vagy állami beavatkozás következtében előálló versenyelőnyöket.

A tőkés gazdaság történeti-kulturális sajátosságai miatt az egyes országok külkereskedelméhez, és a közvetlen tőkebefektetésekhez való

A kiemelt területek a következők:

- az alkalmazott vámtarifák,
- a nem vámjellegű egyéb korlátozások,
- a piacra történő belépés módja, különösen a szabályozott ágazatok száma és szélessége,
- deviza-árfolyam manipuláció,
- a szabadalmi jogok nemzetközi védelme,
- a tisztességtelen nemzetközi kereskedelmi gyakorlatok, különösen a dömpingár alkalmazása,
- állami támogatások mértéke és ennek árképzésre gyakorolt hatása

Összességében az állóvizet felkavaró USA ezekben a területeken meglehetősen jól áll.

viszonya nagyon eltérő lehet. Japánban például gyakorlatilag szolidaritáson és kockázatmegosztáson alapuló vertikális és horizontális vállalatcsoportok dominálnak, amelyek belső piaci erejükre támaszkodva tudják versenyképességüket biztosítani. Hazai bázisukat, különösen a mezőgazdaságban vagy az autóiparban, nem szívesen veszélyeztetik. Ehhez képest Európában és az angolszász országokban majdnem minden ágazatban alapíthatók leányvállalatok. Ezeket az eltérő gyakorlatokat próbálta a WTO és a GATT egy keretrendszerben kezelni.

A WTO megállapodás, helyesen, nem azonos vámok alkalmazását írja elő. A fejlett országok

NÉHÁNY ADAT A GLOBÁLIS KERESKEDELEMBEN MEGHATÁROZÓ ORSZÁGOKRA

	Általános (MFN rate)	Maximum (egyedi)	Mezőgazdaság (MFN rate)
USA	3,5	3,5	5,2
Európai Unió	5,0	5,0	11,2
Kína	9,9	10,0	15,5
India	13,4	48,5	32,7
Japán	4,0	4,5	13,1
Dél-Korea	13,9	16,5	56,9
Kanada	4,1	6,5	15,6

Megjegyzés: a WTO tagok egymást kölcsönösen legkedvezményezettebb országnak (most-favored nation – MFN) nevezik. A jogi megfelelés miatt jeleztem ezt a táblázatban. A maximális – főleg nyersanyagokat érintő – vámtarifa egyes országok esetében egybe esik az általánosan alkalmazott mértékkel, egyes országok, főleg a fejlődők esetében, számottevő különbségek is lehetnek.

jellemzően alacsonyabb tarifákat kínáltak a többi csatlakozó tagországnak, amely vonatkozik az általánosan használt legnagyobb kedvezményt biztosító, a maximális, és az agrártermékekre vonatkozó vámkulcsokra egyaránt.

Jelenleg az USA alkalmazza a legalacsonyabb tarifákat, ettől sem Japán, sem az Unió nem marad el számottevően. Az általános tarifák tekintetében Kína sem tekinthető túlzottan protekcionista. Meglepőek a tekintélyes exporttöbblettel rendelkező Dél-Korea magas vámkulcsai. Magyarázat lehet, hogy a csatlakozás óta eltelt időszakban Dél-Korea fejlődő országból fejlett gazdasággá vált.

A piacra történő belépést egyedi szabványokkal, akár súly-és méret előírásokkal, technikai megfeleléssel nehezítő országok általában jelentős külkereskedelmi többletet realizálnak. Több ágazatban – Kína és Japán egyaránt –, a közvetlen tőkebefektetések szabályozásán és korlátozásán keresztül védi belső piacát.

A Trump adminisztráció gyökeresen változtatni kíván a kialakult kínai külgazdasági kapcsolatrendszeren

A szellemi tulajdon védelme a legnagyobb vitatéma a kínai-amerikai kapcsolatokban. A 2017 augusztusában kezdett kongresszusi vizsgálat egyértelműen az amerikai szellemi tulajdonok eltulajdonításával vádolja a kínai vállalkozásokat, különösen azokban az ágazatokban, amelyekben kínai partner bevonása a befektető külföldi vállalkozásajogi kötelezettsége. A hivatkozott 2017. évi Elnöki jelentés, nem ismertett módszertan mellett, 2015-ben 600 Mrd USD-re becsülte a szellemi tulajdon eltulajdonításával, különösen a szoftverek kalózhaználatával és a

hamításokkal okozott károkat, amely akkor a GDP 3,5%-ával volt egyenértékű. Új és erősödő tendencia az állami háttérű kínai vállalkozások megjelenése és felvásárlásai a Szilikon völgyben.

Nyilvánvalóan a kínai belső piac hatalmas mérete miatt, a fejlett országok befektetői sokáig tolerálták az aszimmetrikus külgazdasági kapcsolatrendszer. A Trump adminisztráció ezen kíván gyökeresen változtatni.

A devizamanipuláció hangoztatása minden kulcsdevizájú ország számára veszélyes. Hiszen az ultra laza gazdaságpolitikák egyik, ha nem is kiemelt következménye a devizaárfolyamok gyengítése volt. A meghatározó jegybankok, ha időbeli eltolódással is, nagyjából-egészében koordinált és hasonló monetáris politikát folytattak. Az amerikai elnök egy időben az euró alulértékeltetését hangoztatta. Arról azonban nem Németország tehet, hogy a közös deviza árfolyamában, hullámzásokkal, kifejeződnek a mediterrán országok magasabb kockázatai. Ez nem devizamanipuláció, hanem devizaövezeti sajátosság, amelyben egyes nemzetgazdaságok számára az euró ténylegesen alulértékelt.

4. A STATUS QUO ÉS A STRATÉGIAI CÉLOK ÜTKÖZÉSE

Az utóbbi évtizedek globalizációjában kiteljesedő világgazdaságban hozzászoktunk, hogy az amerikai fogyasztásbővülés növekvő kínai, japán, és az utóbbi időszakban, német exporttöbblettel együtt valósul meg. Németország az utóbbi 3 évben gyakorlatilag Japánnal egyenértékű többletet ért el, 60-70 Mrd USD szufficitet évente, ám a két ország még együttesen sem éri el Kína többletének a felét. Mindeközben az USA egy része valóban válságba került, a jól fizetett munkahelyek száma csökkent, a háztartások egyre jobban eladósodtak. Ez részben a globalizációval együtt járó hatások, részben a nem kölcsönösségen alapuló gazdasági kapcsolatok eredménye. Mindezenre az elnöki adminisztráció eltökéltnak tűnik a fennálló, és nem kiegyensúlyozottan kölcsönös előnyökön nyugvó nemzetközi gazdasági kapcsolatok megváltoztatásában.

A kínai növekedés merkanilista alapokon is nyugszik. A növekedés bővületében sikerült, különösen az állami vállalatok által dominált szektorokban, jókora túlkapacitásokat létrehozni. Ezeket, a kínai vállalatok ijesztő méretű adósságépítési dinamikája kapcsán, a Nemzetközi Valutalap egy 2017 novemberében publikált tanulmányában azonosította. A hat válságágazatba tartozik az elsődleges amerikai célpontként megjelölt acélipar és alumíniumipar is.

A Trump adminisztráció tervezett intézkedései tehát egy egyébként is érzékeny ponton találták

el a kínai kormányt. A gyárbezárások, leépítések és/vagy hitelleírások ezekben az ágazatokban felgyorsulhatnak. A tartós növekedésbe vetett hit megrendülése politikailag tolerálhatatlan. Ez a gyors és heves kínai reakció mozgatórugója.

Az USA viszont arra az álláspontra helyezkedett, hogy az amerikai vállalatok kínai befektetéseivel kényszerűen együtt jár, a technológiai ismeretek kínai partnerrel történő megosztása következményként gyakran szabadalmaik eltulajdonításával, aktív informatikai betörések lopásokkal tarkított gyakorlatot, nem kell tovább túrniük. Ráadásul az USA hosszú távú pénzügyi érdekeivel, a dollár elsődleges világpénz szerepének megtartásával valóban magyarázható, hogy nem szükséges elősegíteniük a tisztességtelen kereskedelmi és befektetési magatartást folytató exportgazdaságok térnyerését. És Kína nagyjából az amerikai deficit kétharmadéért felel.

Az USA magatartása ezért részben racionális: egyrészt teljes gazdasága kevésbé függ a külkereskedelemtől, másrészt a kínai-amerikai árukereskedelem kínai többlete olyan hatalmas, hogy a kölcsönös kereskedelmi kontingensekre kivett vámok az amerikai gazdaságot összességében sokkal kevésbé érintik. Egy kutatóintézet szerint a bejelentett vámemelés makroszinten mindössze 0,1%-kal emeli a gazdaság teljes költség szintjét. Másfelől azonban nemcsak Kína játszik a pályán. A világ nagy exportgazdaságai, Németország, Japán egyelőre csendben ülnek, és figyelnek.

5. A TRUMP-ADMINISZTRÁCIÓ ELJÁRÁSA ÉS KOMMUNIKÁCIÓJA

Az amerikaiak, a finomnak nem nevezhető célzásokat követően, berúgták az ajtót. Tárgyalási taktikájuk láthatóan a kétoldalú tárgyalásokon elérhető, amerikai erőfölényen alapuló megállapodás. Japán ebbe az utcába nem ment bele, a gazdasági nagyhatalom Németország pedig önmaga nem tárgyalhat. Az Európai Unió globális, az USA méreteivel összemérhető szereplő.

A rapid kínai-amerikai vámtarifákra vonatkozó „ütésváltás” közben az USA viszont éppen egyik stratégiai célját tévesztheti szem elől. Ha nem a gyors politikai előny szerzés a cél, akkor az Európai Unió tárgyalásokba történő bevonásán keresztül teljesülhetne az egyik kiemelt törekvésük: a szellemi tulajdonjogok védelmének hatékonyabb kínai kikényszerítése, akár a közvetlen tőkebefektetésekre vonatkozó kínai szabályok megváltoztatásán keresztül. Mert az elvszerűen nem védhető. Az európai kulcsvállalatok helyzete a szellemi tulajdonjogok terén az amerikaiakéhoz hasonló. Persze ez lassúbb folyamat, multilaterális tárgyalásokat feltételez, alkalmazkodni kell az Unió döntéshozatali me-

chanizmusához. Egyoldalú kardcsörtetésre és twittelésre kevesebb lehetőség adódik. Viszont hosszútávon hatásosabb.

A Washington Post április 4-dikei cikke szerint a belpolitikai érdekeltek körében sem egyöntetű a lelkesedés. Azért a Kína által belengetett intézkedések is sokakat eltaláltak. Bár a Kereskedelmi Kamara elvben támogatja az elnök törekvéseit, a vámkivetést inkább végső eszköznek tartja, és helyette tárgyalásokat sürget. Kórusához már szervezett farmercsoportok és a Feldolgozóipari Szövetség is csatlakozott. Az elnök azonban változatlanul a „kereskedelmi háború jó és könnyen nyerhető” szlogenrel twittel. Közben kereskedelmi minisztere, a nagybefektető Wilbur Ross is tárgyaláspártinak tűnik. A tervezett menetrend és napirend, ha van egyáltalán, egyelőre nem nyilvános.

Lehet, hogy a kölcsönös izmozás végül megállapodással zárul. Az amerikai kormány május 22-e előtt nem vezetheti be a vámemeléseket, és ez a folyamat megfelelő indokkal és eljárásokkal akár 2019 tavaszáig lebegtethető. A törekvések és a fennálló aránytalanságok azonban olyan messze esnek egymástól, hogy azok a kétoldalú kínai-amerikai gazdasági kapcsolatokban inkább az eszkaláció, mint a megegyezés irányába mutatnak. Ráadásul a nagyhatalmi attitűdökhöz tapadó magatartásformák is nehezítik a megegyezést. A kínaiak ilyen brutális amerikai nyomás hatására nem hátrálhatnak meg, az amerikaiak presztízse foroghat kockán álláspontjuk felülvizsgálata esetén.

A két gazdasági szuperhatalom vitája messze mutató világgazdasági következményekkel járhat. Félő, hogy a hosszú konjunktúraciklus végével egy protekcionista világ köszönt ránk. Az angolszász országok szabadkereskedelmi megállapodása felgyorsulhat, a Kanadával szemben tanúsított amerikai magatartás puhulhat. A közeljövőben az Európai Unió sem kerülheti el átfogó álláspontjának kialakítását.

Kelemen Gábor

A kínai-amerikai árukereskedelem kínai többlete 2017-ben 505 milliárd dollár volt, amit a szolgáltatások amerikai többlete szorított 375 milliárd dollárra

A DIGITÁLIS GAZDASÁG ADÓZTATÁSA:

új javaslatok annak érdekében, hogy minden vállalkozás méltányos adót fizessen az EU-ban

Az Európai Bizottság új szabályokra tett javaslatot annak biztosítása érdekében, hogy a digitális üzleti tevékenységek adóztatása az EU-ban méltányos és a növekedést elősegítő módon történjen. Az intézkedéseknek köszönhetően az EU a globális élvonalba tartozhatna a modern gazdasághoz és a digitális korhoz illeszkedő adójogszabályok kialakítása terén.

A digitális vállalkozások – például közösségi médiát üzemeltető vállalatok, együttműködési platformok és online tartalomszolgáltatók – legutóbbi fellendülési időszaka jelentős mértékben járult hozzá az EU gazdasági növekedéséhez. Ugyanakkor a jelenlegi adószabályokat nem a globális, virtuális, csekély fizikai jelenléttel rendelkező vagy fizikai jelenlét nélküli vállalkozásokra szabták. A változás drámai: a világ 20 vezető vállalata (a piaci tőkeérték alapján) közül 9 mára már digitális vállalat, míg 20 évvel ezelőtt közülük mindössze 1 volt ilyen. A kihívást az jelenti, hogy ebből a tendenciából a lehető legtöbbet kell kihozni, de annak biztosítása mellett, hogy a digitális vállalkozások az adókötelezettségek méltányosan rájuk eső részét is teljesítsék. Ha ezt nem teszik, az valódi veszélyt jelent a tagállamok államháztartási bevételeire nézve: a digitális vállalkozások jelenlegi átlagos effektív adókulcsa a hagyományos gazdaságra vonatkozó ilyen adókulcsnak csak a felét éri el az EU-ban.

A hatályos adószabályok nem terjednek ki az olyan jövedelmező tevékenységekre, mint a felhasználók által létrehozott tartalom értékesítése. A tagállamok manapság gyors és egyoldalú megoldásokat kezdenek keresni a digitális tevékenységek megadóztatása érdekében, és ez jogi buktatókat és adózási bizonytalanságot

okoz a vállalkozások számára. Csak koordinált megközelítéssel biztosítható, hogy a digitális gazdaság adóztatása méltányos, a növekedést elősegítő és fenntartható módon történjen.

A Bizottság két különböző jogalkotási javaslatot terjesztett be, ami a digitális tevékenységek méltányosabb adóztatását fogja eredményezni az EU-ban:

- Az első kezdeményezés célja a **társasági adóra vonatkozó szabályok reformja** annak érdekében, hogy a nyereséget ott regisztrálják, és ott adóztassák, ahol a vállalkozások és a felhasználók között a digitális csatornákon keresztül jelentős interakció történik. Ez jelenti a Bizottság által előnyben részesített hosszú távú megoldást.
- A második javaslat arra a több tagállam által is megfogalmazott felhívásra ad választ, hogy **ideiglenes adóra** van szükség, amely kiterjed azokra a fő digitális tevékenységekre, amelyek jelenleg teljes mértékben kiesnek az adók hatálya alól az EU-ban.

Ez a csomag egy koherens uniós megközelítést határoz meg a digitális adózási rendszer tekintetében, amely támogatja a digitális egységes piacot, és amelyet a kérdés globális szintű rendezésére irányuló nemzetközi tárgyalások során figyelembe fognak venni.

1. JAVASLAT:**A DIGITÁLIS TEVÉKENYSÉGEKRE VONATKOZÓ TÁRSASÁGI ADÓVAL KAPCSOLATOS UNIÓS SZABÁLYOK KÖZÖS REFORMJA**

Ez a javaslat lehetőséget biztosítana a tagállamoknak arra, hogy megadóztassák a területükön **képződő** nyereséget, még akkor is, ha a vállalkozás ott *fizikailag* nincs jelen. Az új szabályok biztosítanák, hogy az online vállalkozások ugyanolyan mértékben járuljanak hozzá az államháztartáshoz, mint a hagyományos vállalkozások.

Egy digitális platform esetében akkor tekinthető úgy, hogy adóköteles „digitális jelenléttel” vagy virtuális állandó telephellyel rendelkezik egy tagállamban, ha teljesül a következő feltételek **egyike**:

- valamely tagállamban az éves bevételek tekintetében túllépi a 7 millió eurós küszöböt
- egy adóévben 100 000-nél több felhasználóval rendelkezik egy tagállamban
- a vállalat és az üzleti felhasználók között egy adóévben 3000-nél több, digitális szolgáltatásokra vonatkozó üzleti szerződés jön létre.

Az új szabályok **a nyereség tagállamok közötti szétosztásának módját** is meg fog fogják változtatni, mégpedig olyan módon, amely jobban tükrözi, hogy a vállalkozások hogyan teremthetnek értéket online: például attól függően, hogy a felhasználás időpontjában hol tartózkodik a felhasználó.

Végül pedig az új rendszer valódi kapcsolatot biztosít a digitális nyereség képződésének és megadóztatásának helye között. Az intézkedést esetleg be lehet vonni a közös összevont társaságiadó-alap (KÖTA) hatálya alá – a Bizottság már javasolt egy arra irányuló kezdeményezést, hogy a nagy multinacionális csoportok nyereségét oly módon osszák el, amely jobban tükrözi, hogy hol keletkezik az érték.

2. JAVASLAT:**A DIGITÁLIS TEVÉKENYSÉGEKBŐL SZÁRMAZÓ BIZONYOS BEVÉTELEKRE KIVETETT IDEIGLENES ADÓ**

Ez az ideiglenes adó biztosítja, hogy azok a tevékenységek, amelyeket jelenleg ténylegesen nem adóztatnak, azonnali bevételeket kezdenek termelni a tagállamok számára. Az adó segítene továbbá elkerülni a bizonyos tagállamokban a digitális tevékenységek adóztatására irányuló egyoldalú intézkedéseket, amelyek a nemzeti válaszok sokféleségét eredményezhetik, ami káros lehetne az egységes piacunk számára.

A következő lépések

A Bizottság a jogalkotási javaslatokat elfogadás céljából a Tanács elé, illetve konzultációra az Európai Parlament elé terjeszti. Az EU ezenkívül továbbra is aktívan részt vesz a G20 csoporton/OECD-n belül a digitális adóztatással kapcsolatban folytatott globális szintű megbeszéléseken, és ambiciózus nemzetközi megoldásokat fog szorgalmazni.

Az alapul szolgáló adószabályok közös uniós reformjával ellentétben ez a közvetett adó a bizonyos digitális tevékenységekből származó azon **bevételekre** lenne alkalmazandó, amelyeket a jelenlegi adózási keret egyáltalán nem vesz figyelembe. Ez a rendszer csak ideiglenes intézkedésként lesz alkalmazandó, mindaddig, amíg végrehajtásra nem kerül az átfogó reform, és abba be nem épülnek a kettős adóztatás lehetőségének csökkentésére irányuló mechanizmusok.

Az adót az olyan tevékenységekből származó bevételekre kell majd alkalmazni, amelyek esetében a felhasználók nagyobb szerepet játszanak az értékteremtésben, és amelyek bevételeket a legnehezebb a jelenlegi adószabályok hatálya alá vonni. Ilyenek például azok a bevételek, amelyek:

- online hirdetőfelület értékesítéséből származnak
- olyan digitális közvetítő tevékenységekből származnak, amelyek a felhasználók számára lehetővé teszik, hogy kapcsolatba lépjenek más felhasználókkal, és amelyek megkönnyíthetik közöttük az áruk vagy szolgáltatások értékesítését
- a felhasználók által nyújtott információkból előállított adatok értékesítéséből származnak.

Az adóbevételeket a felhasználók tartózkodási helye szerinti tagállam szedné be, és az adót csak azokra a vállalatokra kell majd alkalmazni, amelyeknek a világszintű éves összbevétele legalább 750 millió EUR, uniós bevételük pedig legalább 50 millió EUR. Ez segíteni fog annak biztosításában, hogy az induló (start-up) és a növekedési szakaszban (scale-up) lévő kisebb vállalkozásokat továbbra se sújtsa túl nagy teher. A tagállamok számára évente körülbelül 5 milliárd EUR bevétel keletkezhetne, ha az adót 3%-os mértékkel alkalmaznák.

EB

„A digitális gazdaság rendkívüli lehetőséget jelent Európának, és Európa hatalmas bevételi forrást jelent a digitális vállalatok számára. Ugyanakkor ez a mindenki számára előnyös helyzet jogi és költségvetési aggályokat vet fel” - magyarázta a változás szükségességét Pierre Moscovici, a gazdasági és pénzügyekért, valamint az adó- és vámügyért felelős biztos. „Az internetkorszak előtti szabályaink nem teszik lehetővé a tagállamainknak, hogy megadóztassák az Európában működő digitális vállalkozásokat, ha azok csekély fizikai jelenléttel rendelkeznek itt, vagy fizikailag nincsenek is jelen. Ez egy egyre növekvő fekete lyukat jelent a tagállamok számára, mert az adóalap veszít az értékéből. Ezért terjesztünk elő egy új jogi követelményre, valamint egy digitális tevékenységekre vonatkozó ideiglenes adóra irányuló javaslatot.”

JAVASLAT az Európai Munkaügyi Hatóságra és a szociális védelemhez való hozzáférésre

Az Európai Bizottság új kezdeményezésekkel mozdítja elő a szociális jogok európai pillérének megvalósítását. Ezért előterjesztette a Juncker elnök által az Unió helyzetét értékelő 2017-es beszédben bejelentett Európai Munkaügyi Hatóságra vonatkozó javaslatát, valamint egy kezdeményezést annak biztosítására, hogy minden munkavállaló és önálló vállalkozó garantáltan hozzáférhessen a szociális védelemhez.

Az elmúlt tíz évben közel megduplázódott, 2017-re 17 millióra nőtt a más tagállamban élő és dolgozó mobil polgárok száma. Az Európai Munkaügyi Hatóság elősegíti a magánszemélyek és a vállalkozások számára a szabad mozgás kínálta lehetőségek maximális kiaknázását, a nemzeti közigazgatási szervek számára pedig a méltányos munkaerő-mobilitás biztosítását.

mobilitási programokról, toborzási eljárásokról és képzésekről, valamint iránymutatást ad a más tagállamban történő letelepedéssel, munkavégzéssel, illetve működéssel kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről.

Másodsor támogatja a nemzeti hatóságok közötti, határokon átnyúló esetekben folytatott együttműködést azáltal, hogy segít biztosítani a mobilitást garantáló és szabályozó uniós szabályok egyszerű és eredményes betartását. Ma már sok uniós jogszabály szabályozza a munkavállalók szabad mozgását, és több ilyen szabály módosítása és korszerűsítése van folyamatban, például az Unión belüli szociális biztonsági rendszerek koordinálása vagy a munkavállalók

AZ EURÓPAI MUNKAÜGYI HATÓSÁG CÉLKITŰZÉSE HÁROMRÉTŰ:

Először is tájékoztatást nyújt majd a magánszemélyeknek és a vállalkozásoknak álláslehetőségekről, szakmai gyakorlati lehetőségekről,

A munkaerő-mobilitást segítheti

„A méltányos munkaerő-mobilitás biztosítását célzó munkánk legfontosabb eredménye az Európai Munkaügyi Hatóságra vonatkozó javaslat. A Hatóság elengedhetetlen az európai munkaerőpiac hatékony működéséhez. Elősegíti, hogy a mobilitást választó polgárok és vállalkozások könnyebben megtalálhassák a megfelelő információkat, és megerősíti a tagállamok közötti, a méltányos és eredményes szabályok végrehajtását célzó együttműködést. Az a célunk, hogy a polgárok megfelelő juttatásokban részesülhessenek, bárhol is alakuljon a munka világa.” – mondta Marianne Thyssen, a foglalkoztatásért, a szociális ügyekért, valamint a munkavállalói készségekért és mobilitásért felelős biztos.

szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséhez hasonló kérdések kapcsán. Nemcsak az fontos, hogy ezek a szabályok igazságosabbak és célra vezetők legyenek, hanem az is, hogy azokat valamennyi gazdasági ágazatban helyesen lehessen alkalmazni és méltányosan, egyszerűen és hatékonyan lehessen érvényesíteni. A Hatóság például segíteni fogja az információcseré javítását, támogatni fogja a nemzeti hatóságok kapacitásépítését, és segíteni fogja őket az összehangolt, illetve közös ellenőrzések lebonyolításában. Ennek köszönhetően a szereplők nagyobb bizalommal viseltetnek majd egymás iránt, rutinszerűbbé válik a napi szintű együttműködés, és elejét lehet venni a csalásoknak és a szabályokkal való visszaéléseknek.

Harmadszor pedig az Európai Munkaügyi Hatóság jó pozícióban lesz ahhoz, hogy mediációt biztosítson és elősegítse a határokon átnyúló viták megoldását, például vállalatok több tagállamot érintő átalakítása esetében.

Az Európai Munkaügyi Hatóság új, decentralizált uniós ügynökségként jön létre, és az uniós jogalkotási folyamat lezárultát követően, várhatóan 2019-ben kezdi meg működését. A Hatóság felállításának és azt követően mielőbbi működőképességének elősegítése céljából a Bizottság a kulcsfontosságú érdekelt felek

képviselőit tömörítő tanácsadó csoportot is létrehoz, melynek az lesz a feladata, hogy megvizsgálja a Hatóság jövőbeli működésének gyakorlati kérdéseit.

A Bizottság javaslatot tett a munkavállalók és az önálló vállalkozók **szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló tanácsi ajánlásra** vonatkozóan is. Ahogyan az újfajta életmódok, új üzleti gyakorlatok és a digitalizáció következtében átalakul a munka világa, a szociális védelmi rendszereknek is igazodniuk kell az új realitásokhoz. Manapság a munkavállalók közel 40%-a atipikus foglalkoztatási formában dolgozik (azaz nem teljes munkaidős, határozatlan időre szóló munkaszerződéssel foglalkoztatják), vagy önálló vállalkozó. Esetükben előfordul, hogy nem megfelelő a szociális biztonsági rendszerek nyújtotta védelem, nincs munkanélküliségi biztosításuk vagy éppen nyugdíjjogosultságuk. A szociális jogok európai pillérének megfelelően a szóban forgó javaslat iránymutatásként szolgál a tagállamok számára ahhoz, hogy támogassák minden munkavállaló és önálló vállalkozó szociális védelemhez való hozzáférését, különösen pedig azokat, akik foglalkoztatási státuszuk miatt nem részesülnek megfelelően a szociális biztonsági rendszerek nyújtotta védelemből.

AZ AJÁNLÁS A KÖVETKEZŐKET TARTALMAZZA:

- a lefedettségben mutatkozó hiátusok megszüntetése annak biztosítása révén, hogy a munkavállalók és a hasonló helyzetben lévő önálló vállalkozók csatlakozhassanak a megfelelő szociális biztonsági rendszerekhez,
- megfelelő tényleges lefedettség biztosítása az említettek részére, hogy megfelelő jogosultságokat halmozhassanak fel és vehessenek igénybe,
- a szociális biztonsági jogosultságok egyik munkahelyről a másikra történő átvitelének megkönnyítése,
- átlátható információk biztosítása a munkavállalók és az önálló vállalkozók részére a szociális biztonsággal kapcsolatos jogosultságaikról és kötelezettségeikről.

Végezetül – a már útnak indított uniós szintű kezdeményezések kiegészítéseként – a Bizottság vázolta elképzeléseit arról, hogyan követné nyomon a szociális jogok európai pillérének megvalósítását. Ez a következők útján valósulna meg: a szociális jogok európai pillérében foglalt prioritások érvényre juttatása a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének éves ciklusában, technikai segítségnyújtás, összehasonlító teljesítményértékelések végzése és a bevált gyakorlatok cseréje; a foglalkoztatási és a szociális teljesítmény felmérése.

EB

A NÖVEKEDÉS MINDENKINEK ELŐNYÖS LEGYEN

„Európa immár stabilan növekszik, egyre nő a foglalkoztatottság is, de gondoskodnunk kell arról, hogy a növekedés mindenki számára előnyös legyen” – hangsúlyozta **Valdis Dombrovskis**, az euróért és a szociális párbeszédért felelős alelnök. „Az előterjesztett dokumentumcsomag lépéseket határoz meg ennek megvalósítása érdekében: garantálja, hogy az Európai Unión belüli letelepedésre és munkavégzésre vonatkozó szabályokat jól ismerjék és be is tartsák, nyomon követi a szociális jogok európai pillérének megvalósítását, ezzel még jobban kihasználva a szociális jogok előmozdításának jelenlegi lendületét, és közép-pontba állítja a szociális védelemhez való hozzáférést. A megerősített szociális Európa egyben fenntarthatóbb Európát is jelent.”

FOGYASZTÓVÉDELLEM:

az Európai Bizottság megerősíti az uniós fogyasztói jogokat és azok érvényesítését

„Új megállapodás a fogyasztói érdekekért” címmel intézkedéscsomagot terjesztett be április 11-én az Európai Bizottság azzal a céllal, hogy minden európai fogyasztó teljes körűen élhessen az őt megillető fogyasztói jogokkal.

AZ EGYSÉGES PIAC KIÉPÜLÉSÉT SZOLGÁLJA

„A új megállapodás egy tisztességesebb, a fogyasztók és a vállalkozások érdekeit egyaránt szolgáló egységes piac kiépítésére irányul” – kommentálta a javaslatot **Frans Timmermans** első alelnök. „A fogyasztók tudni fogják, kiktől vásárolnak az online felületeken, és azt is, ha a kereskedők fizettek azért, hogy megjelenjenek a keresési találatok között. A kereskedők többsége – azaz a tisztességesen eljárók – esetében csökkenni fognak a terhek. Az európai fogyasztók bizalmával szándékosan visszaélő kereskedők maroknyi csoportja azonban keményebb büntetésekre számíthat.”

Bár az EU fogyasztóvédelmi szabályai már most is a legszigorúbbak közé tartoznak világszinten, az elmúlt időszak esetei – pl. a dízelbotrány – rávilágítottak arra, hogy a gyakorlatban nem könnyű ezeket maradéktalanul érvényesíteni. Az új intézkedéscsomag egy tisztességesebb, a fogyasztók és a vállalkozások érdekeit egyaránt szolgáló egységes piac kiépítésére irányul. Többek között létrehozta a kollektív jogorvoslathoz való jogot Európában arra az esetre, ha a fogyasztókat csoportosan éri kár, fokozott átláthatóságot biztosít az interneten vásárolóknak, és hatékonyabb fellépést tesz lehetővé a termékek kettős minőségben történő forgalmazása ellen.

1. FOKOZOTT ÁTLÁTHATÓSÁG AZ INTERNETEN:

A fogyasztóknak az online piacereken egyértelmű tájékoztatást kell adni arról, hogy kereskedőtől vagy magánszemélytől vásárolnak-e, hogy tisztában legyenek azzal, fogyasztói jogaik védelmet biztosítanak-e számukra, ha valami gond adódik. Internetes kereséskor pedig egyértelműen jelezni kell a fogyasztók számára, ha a kereskedő által fizetett keresési találatról van szó, valamint hogy milyen fő paraméterek alapján rangsorolják a keresési találatokat. Ezenfelül a bizottsági javaslat a fogyasztókat digitális szolgáltatások vásárlása esetén megillető tájékoztatási és elállási jogokat azokra az „ingyenes” szolgáltatásokra is kiterjeszteni, amelyek esetében a fogyasztók személyes adatokat adnak meg, ám pénzügyi fizetésre nem kerül sor.

2. ERŐSEBB ESZKÖZÖK A FOGYASZTÓI JOGOK ÉS A KÁRTÉRÍTÉS ÉRVÉNYESÍTÉSÉHEZ:

A kollektív jogorvoslat európai formája az egész EU-ban lehetővé fogja tenni, hogy a jogellenes kereskedelmi módszerek alkalmazásával megkárosított fogyasztók csoportjainak nevében az

erre feljogosítottak – például fogyasztóvédelmi szervezetek – keresetet indíthassanak a bíróságon, például kártérítést, cserét vagy javítást kérve. Az intézkedéscsomag azt is biztosítani fogja, hogy a fogyasztóknak minden tagállamban joguk lesz egyéni jogorvoslattal élni (pl. pénzügyi kártérítést vagy a szerződés megszüntetését kérve), ha tisztességtelen kereskedelmi módszerek (pl. megtévesztő marketing) áldozataivá válnak.

3. HATÉKONY SZANKCIÓK AZ UNIÓS FOGYASZTÓVÉDELMI JOG MEGSÉRTÉSE ESETÉN:

Az uniós fogyasztóvédelmi hatóságok nem rendelkeznek megfelelő eszközökkel az olyan módszerek szankcionálására, amelyek Uniószerint jelentős számú fogyasztót érintenek és tömeges károkat okoznak. Jelenleg a bírságok mértéke gyakran túl alacsony ahhoz, hogy valóban elrettentő hatású legyen, különösen a nagyvállalkozások esetében. A javaslat értelmében a nemzeti fogyasztóvédelmi hatóságok összehangolt módon hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetéseket szabhatnak ki.

4. FELLÉPÉS A TERMÉKEK KETTŐS MINŐSÉGBEN TÖRTÉNŐ FORGALMAZÁSA ELLEN:

A Bizottság a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv módosítását javasolja annak érdekében, hogy a jogszabály egyértelműen kimondja, a nemzeti hatóságok intézkedéseket hozhatnak, ha a forgalmazók különböző tagállamokban azonos termékért értékesítenek olyan árucikkeket, amelyeknek az összetevői vagy jellemzői jelentős mértékben eltérnek egymástól.

5. JOBB FELTÉTELEK A VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA:

Az intézkedéscsomag felszámolja a vállalkozásokra nehezedő szükségtelen terheket. Például

a jövőben a fogyasztók nem küldhetik vissza azokat az online megrendelt termékeket, amelyeket nemcsak kipróbáltak, de használtak is.

A bizottsági javaslatcsoomag cselekvési tervet is tartalmaz, mely a nemzeti fogyasztóvédelmi hatóságok közötti összehangolt jogérvényesítési intézkedések, valamint a főbb kereskedelmi partnerországok hatóságaival való együttműködés továbbfejlesztésére irányul.

„A globalizált világban a nagyvállalatoknak hatalmas lépéselőnyük van a fogyasztókhöz képest, és nekünk ki kell egyenlítenünk az esélyeket. A képviseleti keresetek európai formájának bevezetése a fogyasztóknak biztosít majd méltányosabb feltételeket, nem az ügyvédi irodák bevételeinek gyarapítását célozza. Az éves árbevételtől függő, szigorúbb bírságok pedig lehetővé teszik végre a fogyasztóvédelmi hatóságok számára, hogy valóban hűsbavágó büntetéseket mérjenek ki a csalókra” – mondta **Věra Jourová**, a jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti esélyegyenlőségért felelős biztos.

PROGRAM a kockázati befektetések fellendítésére

Az Európai Bizottság programot indít az induló innovatív vállalatokat célzó kockázati befektetések fellendítésére – jelentették be Brüsszelben.

Elzbieta Bienkowska.
belső piacért felelős uniós biztos

cégek javára, megduplázva ezzel az Európában jelenleg rendelkezésre álló kockázati tőke-forrásokat.

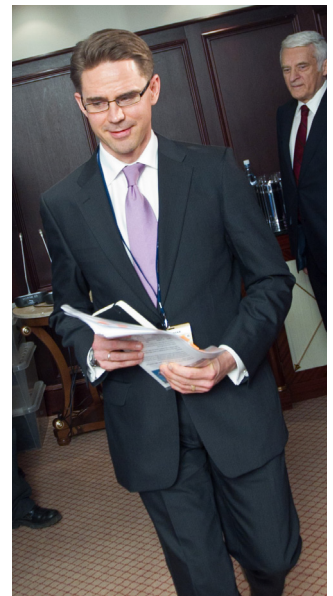
A bizottság adatai szerint a befektetők 6,5 milliárd euró kockázati tőkét helyeztek ki 2016-ban az EU-ban, az Egyesült Államokban pedig 39,4 milliárd eurót. Az európai alapok túl kicsik, átlagos tőkeerejük 56 millió euró, míg az Egyesült Államokban 156 millió euró, így kisebb az európai cégek esélye a gyors növekedésre. Az Európai Unióban tavaly év végén 26 vállalkozás

ÚT A SIKERES INNOVÁCIÓHOZ

„A program hamarosan biztosítani fogja Európa innovatív vállalkozói számára az innovációhoz és az ahhoz szükséges beruházást, hogy világviszonylatban sikeres vállalkozásokká nőjék ki magukat, ami több munkahelyet és növekedést jelent” – hangsúlyozta **Jyrki Katainen** munkahelyteremtésért felelős biztos.

piaci értéke érte el az egymilliárd dollárt, miközben az Egyesült Államokban 109 cégé, Kínában pedig 59 társaságé.

A tervek szerint nagyjából 1500 induló és felfutóban lévő innovatív vállalkozás jut majd tőkefinanszírozáshoz az új európai alapból. „A VentureEU növeli a kockázati befektetés-

pok számát és méretét. Segít, hogy a nagy potenciállal rendelkező induló innovatív vállalatok Európában maradjanak, és itt növekedjenek tovább, miközben kiaknázzák az egyseges piac nyújtotta lehetőségeket” – közölte **Elzbieta Bienkowska** belső piacért felelős uniós biztos.

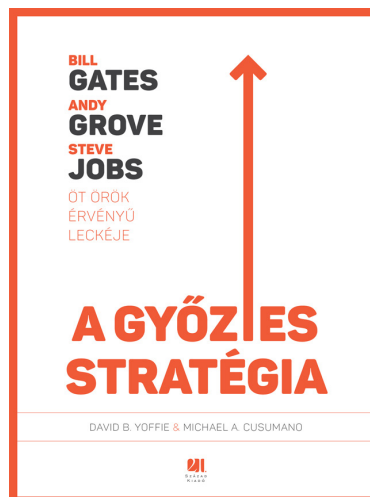
HÁROM GYŐZTES HASONLÓ STRATÉGIA

Tanulni a legjobbaktól érdemes –ők már meg is fizették e tanulság árát. E könyv úgy szolgál hasznos tanulságokkal, hogy két kiemelkedő üzleti iskola – Harvard Business School és MIT Sloan School of Management – egy-egy professzora elemzi a nagyok között is a legnagyobbak közé tartozó három vállalatvezető sikereinek közös forrásait, vezetői stílusuk, jellemük és módszereik közös vonásait.

Értéktelen az a kiváló stratégia, amelyet nem tudsz végrehajtani, és semmire sem jutsz a kiváló végrehajtással, ha az rossz irányba vezet. Ahogy Bill Gates mondta: »A rossz stratégia mindig kudarcot vall, bármilyen jók is az információid, a béna végrehajtás pedig kisiklatja a jó stratégiát.« (Idézetek a könyvből, kiemelések tőlem – OP)

A források: „Bárki másnál jobban tudjuk, hogy mit gondolt ez a három vezető, amikor a Microsoftot, az Intelt és az Apple-t ilyen hatalmas magasságokba lendítő – és néha mélypontra taszító – döntéseiket hozták.” „Több mint 25 éven át tanulmányozhattuk ezt a három vezetőt és a cégeiket, sőt dolgozhattunk is velük. Yoffie 1989 óta tagja az Intel igazgatótanácsának, és közeli kapcsolatban dolgozott Grove-val. Ezen felül több ízben is találkozott és interjút készített Gates-szel, Jobsszal és más iparági vezetőkkel. Ugyanezen időben Cusumano elmerült a Microsoft stratégiájában és működésében. Az MIT Sloan School of Management vezető szoftveripari szakértőjeként mélyinterjút készített Gatesszel, Grove-val, valamint a Microsoft, az Intel és az Apple számos vezetőjével és fejlesztőmérnökével.”

„Alkalmunk nyílt megfigyelni Gatest, Grove-ot és Jobsot egymás mellett is. Ennek köszönhetően tudjuk azonosítani azokat a közös pontjaikat a stratégiához, a végrehajtáshoz és a vállalkozói létezésük viszonyulásukban, amelyeket külön-

Michael Cusumano & David B. Yoffie
A győztes stratégia
Bill Gates, Andy Grove és Steve Jobs
öt örök érvényű leckéje

21. Század Kiadó, 2017

böző egyéniségük és stílusuk gyakran elfed. Ám mindezen különbségek alatt ott lapul egy közös keret, amely cégvezetővé tette őket.” (Különleges cégvezetővé: aki új lehetőségek merész felismerésével és meghódításával, innovációk generálásával és kiaknázásával építi fel a céget ágazatvezetővé, agresszív terjeszkedővé, képes azt hosszan ilyennek is megtartani, és ehhez mindenből, anyagból, technikából, emberekből, együttműködésekben és piacokból folyamatosan – ha olykor bukásokkal is – kihozni a cége számára legjobbat. – OP)

„Gates, Grove és Jobs több kulcsfontosságú adottságban is osztozott. A leglényegesebb, hogy hihetetlenül ambíciózusok voltak, nem is annyira saját maguk, mint inkább a cégük, az iparáguk és a világ számára.” További közös vonásaik: „roppant erős munkaetika” (magyarán „lánglelkű”, kíméletlen hajcsár – OP), és „agresszív, szenvedélyes véleményező”, de „az igazságra törekedtek, és nagyon tisztelték azokat a munkatársaikat, akiknek volt elegendő intelligenciájuk, tudásuk és bátorságuk bizonyítani nekik, hogy nincs igazuk”.

Öt sorsdöntő szabály „Könyvünk arra az öt szabályra alapul, amely megállapításunk szerint meghatározza ezt a közös keretet.” (Igen, a nyelvezet olykor botlik.) Ezek mindegyikének tartalmát, jelentőségét egy-egy teljes fejezetben fejtik ki.

Dr. Osman Péter